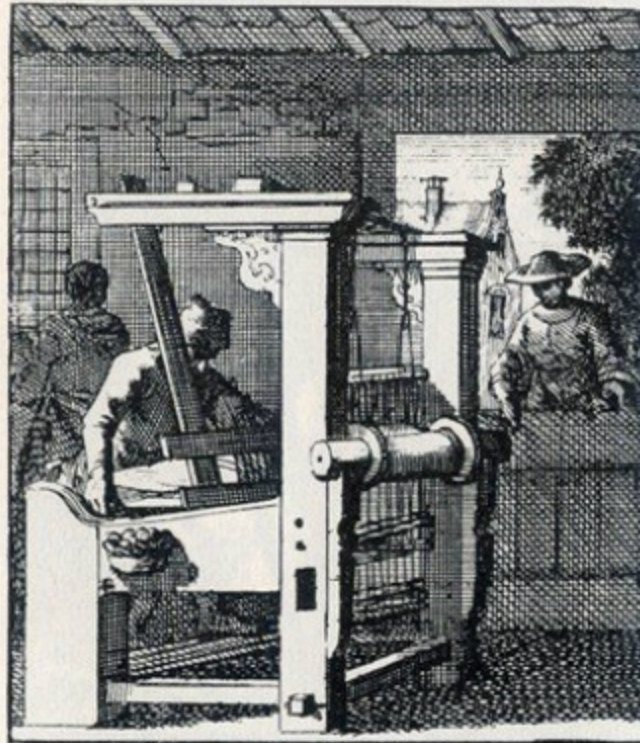

การบัญชีขั้นต้น 1

Accounting I

LAOR MAMAH

Yala Rajabhat University

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมายและจุดประสงค์ของการบัญชี ประโยชน์ของข้อมูลการบัญชี ข้อสมมติตามแม่บทบัญชี ความหมายของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น สมการบัญชี การวิเคราะห์รายการค้า การบันทึกบัญชีตามหลักบัญชีคู่ในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท การจัดทำบททดลอง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

❖ เข้าใจหลักการ วิธีการ และขั้นตอนการจัดทำบัญชี สำหรับกิจการเจ้าของคนเดียวประเภทธุรกิจบริการ บันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้องได้ หายอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภท เพื่อจัดทำงบทดลองได้

Content

ความหมายของการบัญชี

การบัญชี เป็นศิลปะของการรวบรวม บันทึก จำแนก และทำ
สรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน
ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือ การให้ข้อมูลทางการเงิน
ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในแต่ละ
กิจกรรม

Content

ข้อสมมติตามแม่บทการบัญชี

1. **เกณฑ์คงค้าง (Accrual basis)** เป็นเกณฑ์วัดผล การดำเนินงาน โดยการบันทึกบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายด้วยการยึดหลักว่ารายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ในงวดบัญชีใดให้ ถือเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของงวดบัญชีนั้นๆ ไม่ว่าจะรับหรือจ่ายเป็นเงินสดหรือไม่ก็ตาม

2. **การดำเนินงานต่อเนื่อง (Going Concern)** เป็นข้อสมมติที่กล่าวถึงกิจการที่จัดตั้งตามวัตถุประสงค์ที่จะดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและดำรงอยู่ต่อไป ในอนาคต

Content

ความสำคัญของการบัญชี

การตัดสินใจทางเศรษฐกิจและธุรกิจ เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ตอบแทนกลับมาสูงที่สุด

Content

หลักการบันทึกบัญชีคู่

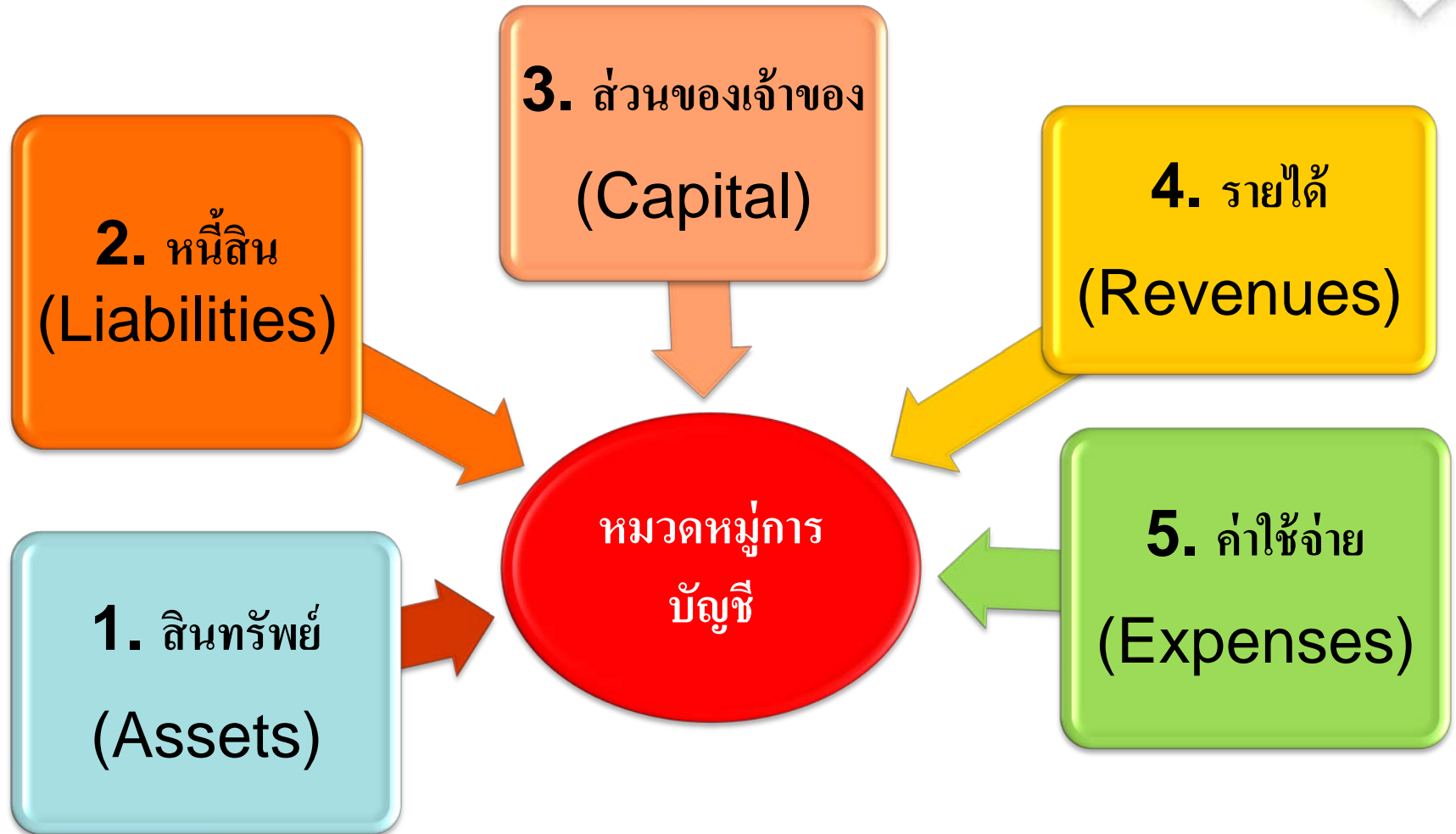
- ด้านเดบิต (Debit) จะใช้ตัวย่อว่า **Dr.** คือ ด้านซ้ายของสมการบัญชี ดังนั้นด้านเดบิตจึงเป็นด้านที่ใช้บันทึก รายการบัญชีที่ทำให้ด้านซ้ายของสมการบัญชีเพิ่มขึ้นหรือรายการ บัญชีที่ทำให้ด้านขวาของสมการบัญชีลดลง คือการเพิ่มขึ้นของ สินทรัพย์ การลดลงของหนี้สินและการลดลงของส่วนของผู้ถือหุ้น

- ด้านเครดิต (Credit) จะใช้ตัวย่อว่า **Cr.** คือ ด้านขวาของสมการบัญชี ดังนั้นด้านเครดิตจึงเป็นด้านที่ใช้บันทึก รายการบัญชีที่ทำให้ด้านขวาของสมการบัญชีเพิ่มขึ้นหรือรายการ บัญชีที่ทำให้ด้านซ้ายของสมการบัญชีลดลง คือ การลดลงของ สินทรัพย์ การเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้น

Content

Content

รายการทางบัญชีแบ่งออกเป็น 5 หมวด

- 1.สินทรัพย์
 - 2.หนี้สิน
 - 3.ส่วนของผู้ถือหุ้น
 - 4.รายได้
 - 5.ค่าใช้จ่าย
- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบกำไรขาดทุน

Content

1.สินทรัพย์

เงินสด ธนาคาร ลูกหนี้ สินค้า วัสดุสำนักงาน
เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องตกแต่ง อาคาร ที่ดิน

2.หนี้สิน

เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่าย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร
เงินกู้ เจ้าหนี้จ้างong เจ้าหนี้อื่นๆ

Content

3. ส่วนของเจ้าของ

ทุน — กิจการ ถอนใช้ส่วนตัว

4. รายได้

รายได้ค่าเช่า รายได้ค่าบริการ รายได้ภาษี
รายได้เบ็ดเตล็ด

5. ค่าใช้จ่าย

เงินเดือนและค่าแรงงาน ค่าพาหนะ ค่าเช่า ค่า
โฆษณา ค่าซ่อมแซม ค่ารับรอง ค่าเบี้ยประกันภัย
ค่าน้ำ — ค่าไฟฟ้า- ค่าโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

Content

- ทรัพย์สินที่มีอยู่ในความควบคุมของกิจการ ซึ่งกิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของทรัพย์สินนั้นในอนาคต
(ที่มา : แม่บทการบัญชี)

Content

สินทรัพย์หมุนเวียน

- สภาพคล่องสูง

ต้องเข้าใจข้อใดข้อหนึ่ง

1. คาดว่าจะได้รับประโยชน์ภายใน 1 รอบบัญชี
2. วัตถุประสงค์เพื่อค้า
3. เป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด

(รายการเทียบเท่าเงินสด = เงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งพร้อมที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดในจำนวนที่ทราบได้ และมีความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าน้อยหรือไม่มีนัยสำคัญ)

เช่น เงินลงทุนชั่วคราว, ลูกหนี้, สินค้า, เงินให้กู้ยืมระยะสั้น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

- สภาพคล่องต่ำ

= ไม่เข้าเงื่อนไขสินทรัพย์หมุนเวียน

เช่น เงินลงทุนในบริษัทย่อย, เงินให้กู้ยืมระยะยาว, ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์, สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

: ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ = อาคาร, เครื่องจักร, เครื่องใช้สำนักงาน ฯ

: สินทรัพย์ไม่มีตัวตน = สิทธิบัตร/ลิขสิทธิ์ ฯ

Content

หนี้สิน

- ภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ซึ่งการชำระ ภาระผูกพันนั้นคาดว่าจะส่งผลให้กิจการสูญเสียบ สินทรัพย์

ส่วนของผู้ถือหุ้น(ส่วนของผู้ถือหุ้น)

- ส่วนได้เสียคงเหลือในสินทรัพย์ของกิจการหลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว
= (มูลค่าของสิ่งให้นำมาลงทุน+กำไร/ขาดทุนที่ทำมาหาได้ทั้งสิ้น)
สินทรัพย์ - หนี้สิน = ส่วนของผู้ถือหุ้น
ส่วนของผู้ถือหุ้น = ทน + กำไร(ขาดทุน)สะสม

Content

- การเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สินในระหว่างรอบบัญชี ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้น (ไม่รวมถึงทุนจากผู้เป็นเจ้าของ)

- การลดค่าของสินทรัพย์หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สินในระหว่างรอบบัญชี ส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง (ไม่รวมถึงการแบ่งปันคืนส่วนของผู้เป็นเจ้าของ)

Content

สมการบัญชี

สมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

หนี้สิน – สินทรัพย์ – ทุน

และ

ทุน – สินทรัพย์ – หนี้สิน

Net Asset)

สินทรัพย์สุทธิหรือค่าสุทธิของกิจการ – สินทรัพย์ – หนี้สิน

Content

❖ สมมติ ร้านพรฟ้าเป็นร้านตัดเย็บเสื้อผ้า มีเงินสด 10,000 บาท จักรเย็บ
ผ้าราคา 5,000 บาท อาคารพร้อมที่ดินราคา 900,000 บาท

สมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

? = ?

❖ สมมติ จักรเย็บผ้าราคา 5,000 บาท ร้านพรฟ้าซื้อโดยชำระเงินสดไป
2,000 บาท ยังค้างชำระอีก 3,000 บาท จักรเย็บผ้ามีมูลค่า 5,000

บ สมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ

? = ?

Content

บัญชีแยกประเภท

เดบิต Dr.	เครดิต Cr.
สินทรัพย์เพิ่ม	สินทรัพย์ลด
หนี้สินลด	หนี้สินเพิ่ม
ส่วนของผู้ถือหุ้นลด	ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่ม
รายได้ลด	รายได้เพิ่ม
ค่าใช้จ่ายเพิ่ม	ค่าใช้จ่ายลด

Content

หลักการเขียนตัวเลขตาม
หลักการบัญชี

หลักการแก้ไขตัวเลขตาม
หลักการบัญชี

จำนวนเงิน	
บาท	สต.
1,400	75
25,600	-
350,000	-
5,500	25

3,850.25
3,580.25 ทุก
45,300.50
139,700.75

หลักการเขียน วัน เดือน ปี

พ.ศ. 25XX	
เดือน	วันที่
ม.ค.	1
	2
	3

Content

หลักการวิเคราะห์รายการค้า

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1.หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

Content

ตัวอย่างที่ 1 เจ้าของกิจการ นาย ก นำ**เงินสดมาลงทุน**

หมวดสินทรัพย์เพิ่ม

หมวดทุนเพิ่ม

เงินสดเพิ่ม

ทุนเพิ่ม

Dr. เงินสด

Cr. ทุน- นาย ก

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดขายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

Content

ตัวอย่างที่ 2 ชื่ออุปกรณ์สำนักงานด้วย**เงินสด**

หมวดสินทรัพย์เพิ่ม

หมวดสินทรัพย์ลด

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1.หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดภาษี	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

อุปกรณ์สำนักงานเพิ่ม

เงินสดลด

Dr. อุปกรณ์สำนักงาน Cr. เงินสด

Content

ตัวอย่างที่ 3 ชื่อ อุปกรณ์สำนักงาน ด้วย เว็บชื่อ จากร้าน อีแม

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลบ
1.หมวดสิทธิ	Dr	Cr
2. หมวดภาษี	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดสิทธิเพิ่ม

หมวดหนี้เพิ่ม

อุปกรณ์สำนักงานเพิ่ม

เจ้าหนี้-ร้านอีแมเพิ่ม

Dr. อุปกรณ์สำนักงาน

Cr. เจ้าหนี้-ร้านอีแม

Content

ตัวอย่างที่ 4 ย้ายขารวมนี้ร้านอื่นเอาด้วยเงินสด

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดหนี้สินลด

หมวดสินทรัพย์ลด

เจ้าหนี้-ร้านซีเอ็มแอล

เงินสด

Dr. เจ้าหนี้-ร้านซีเอ็ม

Cr. เงินสด

Content

ตัวอย่างที่ 5 ผู้เขียนจากธนาคาร

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดขาดไต่	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดสินทรัพย์เพิ่ม หมวดหนี้สินเพิ่ม

เงินสดเพิ่ม เจ้าหนี้-เงินกู้ธนาคารเพิ่ม

Dr. เงินสด Cr. เจ้าหนี้-เงินกู้ธนาคาร

Content

ตัวอย่างที่ 6 ออมทรัพย์ เงินกู้แก่ธนาคาร

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสินทรัพย์	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดหนี้สินลด

หมวดสินทรัพย์ลด

เจ้าหนี้-เงินกู้ธนาคารลด

เงินสด

Dr. เจ้าหนี้-เงินกู้ธนาคาร Cr. เงินสด

Content

ตัวอย่างที่ 7 ส่งมิลเรียกเก็บเงินนายสวัสดิ์เนื่องจากยังไม่ชำระเงิน

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสิทธิ	Dr	Cr
2. หมวดหนี้สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดสิทธิเพิ่ม หมวดรายได้เพิ่ม

ลูกหนี้-นายสวัสดิ์เพิ่ม รายได้จากการขายเพิ่ม

Dr. ลูกหนี้-นายสวัสดิ์ Cr. รายได้จากการขาย

Content

ตัวอย่างที่ 8 **รับชำระหนี้** จากลูกหนี้ นายสมปอง

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสิทธิ	Dr	Cr
2. หมวดหนี้	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดสิทธิเพิ่ม หมวดสิทธิลด

เงินสดเพิ่ม ลูกหนี้-นายสมปองลด

Dr. เงินสด Cr. ลูกหนี้-นายสมปอง

Content

ตัวอย่างที่ 9 รับรายได้จากการขาย

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสิทธิ์จึญ	Dr	Cr
2. หมวดภาษี	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดรายได	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดสิทธิ์จึญเพิ่ม หมวดรายไดเพิ่ม

เงินสดเพิ่ม

รายได้จากการขายเพิ่ม

Dr. เงินสด

Cr. รายได้จากการขาย

Content

ตัวอย่างที่ 10 จ่ายค่าไฟฟ้า

หมวดบัญชี	เพิ่ม	ลด
1. หมวดสิ่งทอ	Dr	Cr
2. หมวดทรัพย์สิน	Cr	Dr
3. หมวดทุน	Cr	Dr
4. หมวดขาดได้	Cr	Dr
5. หมวดค่าใช้จ่าย	Dr	Cr

หมวดค่าใช้จ่ายเพิ่ม หมวดสินทรัพย์ลด

ค่าไฟฟ้าเพิ่ม

เงินลดลง

Dr. ค่าไฟฟ้า

Cr. เงินสด

Content

1. นำเงินสดและสินทรัพย์มาลงทุนในกิจการ เช่น นายสุดใจนำเงินสดมาลงทุน 2,000 บาท
2. ซื้อสินทรัพย์มาใช้ในกิจการเป็นเงินเชื่อ เช่น ซื้อเครื่องตอกแต่งจากนาย ก เป็นเงินเชื่อ 5,000 บาท
3. ซื้อสินทรัพย์เป็นเงินสด เช่น อุปกรณ์สำนักงาน เป็นเงินสด 500 บาท
4. จ่ายชำระหนี้ เช่น นายสุดใจนำเงินสดไปจ่ายชำระให้ นาย ก 1,200 บาท
5. ให้บริการแก่ลูกค้าแต่ยังไม่ได้รับเงิน เช่น ส่งบิลไปเก็บเงินค่าบริการจากลูกค้า 600 บาท แต่ยังไม่ได้รับเงิน
6. รับชำระหนี้ เช่น ลูกค้าที่กิจการส่งบิลไปเก็บเงินค่าบริการนำเงินมาชำระเรียบร้อยแล้ว
7. จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เช่น จ่ายค่าน้ำค่าไฟฟ้าเป็นเงินสด 100 บาท
8. ได้รับเงินจากการให้บริการ เช่น รับเงินสดสำหรับ
9. เจ้าของกิจการนำเงินสดจากกิจการไปใช้ส่วนตัว เช่น นายสุดใจถอนเงินสดในร้านไปใช้ส่วนตัว 200 บาท

Practice 1

ม.ค.

นายนครเปิดร้านบริการซ่อมวิทยุ โทรทัศน์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ โดยนำเงินสด

1 40,000 บาท เงินฝากธนาคาร 60,000 บาท อาคาร 400,000 บาท อุปกรณ์การซ่อม
50,000 บาทและ เจ้าหนี้ 60,000 บาท มาลงทุน

5 รับเงินค่าซ่อมโทรทัศน์ 3,000 บาท

8 ซื้ออุปกรณ์ในการซ่อมเป็นเงินเชื่อ จากร้านโกมล 12,000 บาท

11 จ่ายค่าเช่าอาคารเพิ่มเติมเนื่องจากพื้นที่คับแคบ 12,000 บาท

15 ซ่อมพัดลมให้โรงเรียนแก่งวิทยา 35,000 บาท ยังไม่ได้รับเงิน

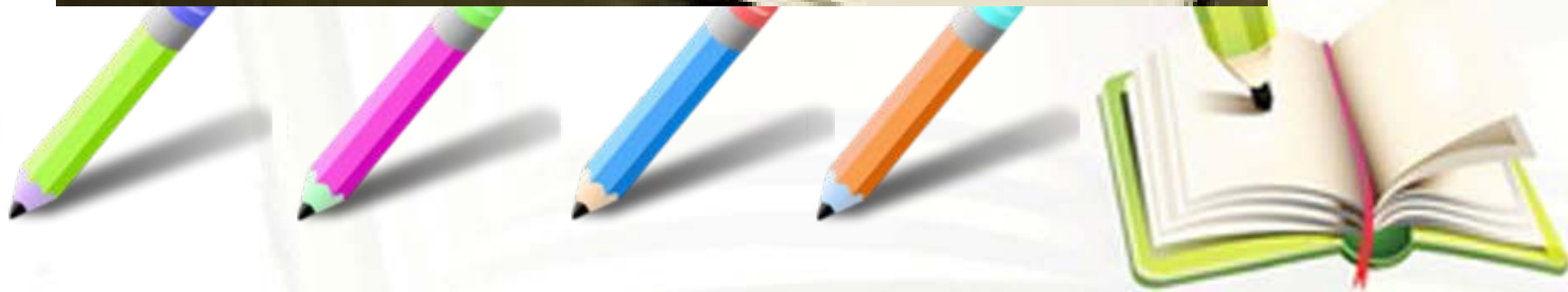
20 รับชำระหนี้จากโรงเรียนแก่งวิทยาตามรายการวันที่ 15 ม.ค.

25 จ่ายชำระหนี้ให้ร้านโกมล 12,000 บาท

28 กู้เงินจากธนาคารไทย 80,000 บาท

29 นายนครถอนเงินไปใช้ส่วนตัว 14,000 บาท

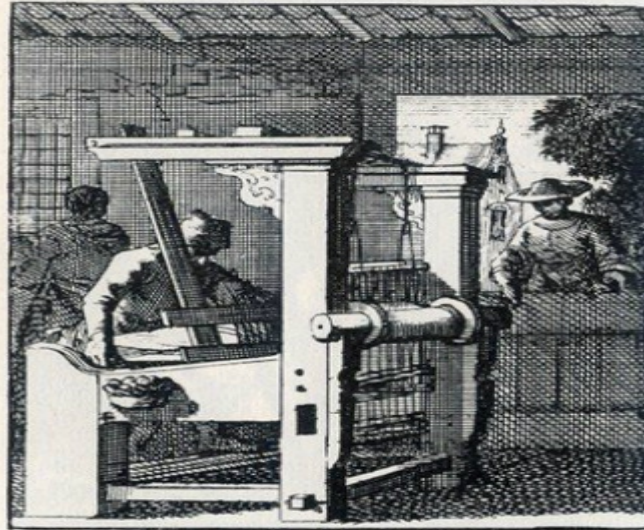
31 จ่ายเงินเดือนให้คนงาน 28,000 บาท

การบัญชีขั้นต้น 1

Accounting I

ครั้งที่ 2

LAOR MAMAH

Yala Rajabhat University

Content

Content

Content

Practice 1

Practice 2

Content

Content

Content

Content

Content

Content

Content

Content

